

Fidoyilik —
Vatanga xizmat demak!

2024-yil 9-iyul, seshanba,
80 (23.957)-son

**KUN
HIKMATI**

Ilm yo'li
ko'ngildan
boshlanadi

1913-yil aprel oyidan chiqa boshlagan

www.zarnews.uz

https://www.facebook.com/zarnews.uz

@zarnews_uz

https://twitter.com/zarnews_uz

SAMARQAND MEHMONLARI

6-iyul kuni Xitoy Xalq Respublikasi Butunxitoy Xalq vakillari kengashi doimiy qo'mitasi raisi Chjao Letszi boshchiligidagi delegatsiyaning mamlakatimizga tashrifi boshlandi.

Yuqori martabali mehmon Samarqand xalqaro aeroportida Oliy Majlis palatalari va viloyat rahbarlari tomonidan kutib olindi.

Viloyat hokimi Erkinjon Turdimov bilan uchrashuv chog'ida davlat rahbarlarining oqilona siyosati va samimiy munosabatlari tufayli O'zbekiston – Xitoy munosabatlari tobora rivojlanib borayotgani qayd etildi. Buning natijasida mintaqaviy

hamkorlik ham mustahkamlanmoqda. Xususan, ayni paytda viloyatimiz Shinjon-Uyg'ur avtonom rayoni, Shandun, Shensi, Fujian provinsiyalari va boshqa hududlar bilan faol hamkorlik qilmoqda. Mintaqaviy biznes-forumlar o'tkazish, delegatsiyalar tashriflari an'anaviy tus oldi. Ayni paytda xitoyliklar bilan birgalikda o'nlab yirik loyihalar amalga oshirilmoqda. Viloyatning Paxtachi, Narpay,

Kattaqo'rg'on, Payariq, Qo'shrabot tumanlarida kambag'allikni qisqartirish, aholi bandligini ta'minlashda Xitoy tajribasidan foydalanilmoqda.

Chjao Letszi ikki davlat va hududlar o'rtasidagi aloqalarni yanada rivojlantirish uchun imkoniyatlar kengligini qayd etib, Butunxitoy Xalq vakillari Kengashi hamkorlik ko'lamini kengaytirishini qo'llab-quvvatlashini bildirdi.

Butunxitoy Xalq vakillari kengashining doimiy qo'mitasi raisi Chjao Letszi O'zbekiston Respublikasi Oliy

Majlisi Qonunchilik palatasi Spike-r N.Ismoilov va Oliy Majlis Senati raisining birinchi o'rinbosari S.Safojev hamrohligida Mirzo Ulug'bek muzey-majmuasi, Registon maydoni bilan tanishdi. Mehmonga mazkur obidalarining yaratilish tarixi, ajdodlarimizning bunyodkorlik ishlari, ilm-fan rivojiga qo'shgan hissasi haqida batafsil ma'lumot berildi.

– Tarixiy obidalarda bo'lib, bu zamin qadimdan Markaziy Osiyoning ilm-fan, madaniyat va savdo-iqtisodiy markazi bo'lganligi bejizga emasligini angladim, – dedi Butunxitoy Xalq vakillari kengashining doimiy qo'mitasi raisi Chjao Letszi. – Xitoy-o'zbek do'stlik, hamkorlik aloqalari qadimdan rivojlanganligi tarixiy manbalarimizda qayd etilgan. Keyingi yillarda davlat rahbarlarimizning tashabbuslari bilan hamkorligimizda yangi davr boshlandi. Bu istiqboldagi hamkorlik aloqalarini mustahkamlashga imkon beradi.

Shuningdek, 6-iyul kuni Xitoy Xalq Respublikasi favqulodda vaziyatlar vaziri Van Syansi Samarqandga tashrif buyurdi.

O'zbekiston Respublikasi Favqulodda vaziyatlar vaziri general-mayor A.Qo'ldoshev va Xitoy Xalq Respublikasi favqulodda vaziyatlar vaziri Van Syansining uchrashuvida vazirliklar o'rtasidagi hamkorlik masalalari muhokama qilindi.

**Alisher ISROILOV,
Baxtiyor MUSTANOV.**

Viloyat ko'p tarmoqli shifoxonasida xalq tabobati bo'limi ochiladi

Viloyat sog'liqni saqlash boshqarmasi boshlig'i rahbarligidagi tibbiyot xodimlarining Xitoy Xalq Respublikasi Shinjon-Uyg'ur avtonom rayoniga xizmat safarida shunday kelishuvga erishildi.

– Xitoy bugungi kunda tibbiyoti jadal rivojlanayotgan davlatlardan hisoblanadi, – deydi viloyat sog'liqni saqlash boshqarmasi boshlig'i Suhrob Zayniyev. – Zamonaviy tibbiy jihozlardan keng foydalaniladi, yuqori texnologiyali amaliyotlar yo'lga qo'yilgan. Shu bilan birga, keyingi paytda xalq tabobati rivojlanib, bemorlarni kimyoviy dori-darmonlar o'rniiga tabiiy mahsulotlar bilan davolash keng ommalashmoqda. Shinjon tibbiyot kolleji-da xalq tabobati bo'yicha kadrlar tayyorlanar ekan. Qoramoy shahar xalq siyosiy maslahat kengashi raisi o'rinbosari Li Guo Lyan, Qoramoy shahar sog'liqni saqlash qo'mitasi rahbari Chju Xua va boshqa mas'ullar bilan uchrashuvlar chog'ida aholiga sifatli tibbiy xizmat ko'rsatish, telemeditsina, xalq tabobati bo'yicha hamkorlik o'rnatish, kadrlarni masofaviy o'qitish va tajriba almashishiga imkoniyat yaratish masalalarini muhokama qildik. Ana shu muhokamalar yakunida Qoramoy shahar sog'liqni saqlash qo'mitasi va viloyat sog'liqni saqlash boshqarmasi hamda Qoramoy shahar markaziy shifoxonasida viloyat ko'p tarmoqli tibbiyot markazi o'rtasida memorandumlari imzolandi. Unga ko'ra, viloyat ko'p tarmoqli tibbiyot markazida bemorlarni xalq tabobati asosida davolovchi bo'lim tashkil etishga qaror qilindi. Shuningdek, ikkinchi Shinjon tibbiyot kolleji-da samarqandlik yoshlarning tabobat yo'nalishi bo'yicha o'qishini yo'lga qo'yishga kelishib oldik.

Samarqandlik tibbiyot xodimlarining Urumchi shahriga tashrifi doirasida Shinjon-Uyg'ur avtonom rayoni salomatlik qo'mitasi raisi Yu Ai Ping bilan bo'lgan uchrashuvda kadrlar almashinuvi, shoshilinch tibbiy yordam xizmatlarini takomillashtirish, telemeditsina, murakkab amaliyotlar bo'yicha masofaviy fanlararo konsultatsiyasi yuzasidan hamkorlik qilishga kelishildi.

Delegatsiya shuningdek, Ipak yo'li salomatlik forumida, beshinchi "Bir kamar, bir yo'l" akademik sammitida va SHHTning oltinchi bor o'tkazilayotgan kasalxona hamkorlik forumida ishtirok etdi.

Hozircha 400 ga yaqin murojaat

Prezidentimiz tashabbusi bilan 20-avgust tadbirkorlar kuni deb belgilangan. Shu kuni davlat rahbari ishbilarmonlar bilan uchrashuv o'tkazishi ham an'anaga aylandi.

Joriy yilgi uchrashuv oldidan Savdo-sanoat palatasi viloyat hududiy boshqarmasida tadbirkorlar murojaatlarini muvofiqlashtirish shtabi tashkil etildi. Sohaga mas'ul tashkilotlar vakillaridan iborat shtabga viloyatimiz tadbirkorlaridan o'nlab murojaatlar bo'lmoqda.

Hududlar kesimida oladigan bo'lsak, Past Darg'omdan 9 ta, Kattaqo'rg'on, Urgut tumanlari va Samarqand shahridan 5 tadan, qolgan tumanlardan undan kamroq murojaat tushgan. Qayd etilayotgan masalalarning aksariyati bank, kadastr, soliq va boshqa tashkilotlarga yo'naltirilmoqda. Masalan, shu paytgacha "Agrobank"ga 16 ta, Biznesni rivojlantirish bankiga 15 ta, Xalq bankiga 12 ta, viloyat ichki ishlar boshqarmasiga 10 ta, viloyat soliq boshqarmasiga 46 ta, elektr tarmoqlari korxonasiga 11 ta, mahallabay ishlash va tadbirkorlikni rivojlantirish agentligiga 12 ta, Majburiy ijro byurosiga 10 ta va kadastr agentligiga 23 ta murojaat bo'lgan.

2024-yilning 8-iyul holatiga tadbirkorlardan 382 ta murojaat tushgan va ularning 302 tasi ko'rib chiqilib, 129 tasi ijobiy hal etilgan. 179 ta murojaat mutaxassislar tomonidan o'rganilmoqda.

O'n beshinchi yo'llanma

Uch hatlab sakrash dasturida samarqandlik Sharifa Davronova Parij – 2024 olimpiya o'yinlariga yo'llanmani qo'lga kiritdi. Sharifa yengil atletika bo'yicha Osiyo va jahon chempioni, Osiyo o'yinlari g'olibi bo'lgan. O'tgan yilda Osiyo yengil atletika assotsiatsiyasi tomonidan "Yilning eng yaxshi yosh yengil atletikachisi" ham deb topilgandi. Eslatib o'tamiz, Parijdagi Olimpiya o'yinlariga boradigan samarqandlik sportchilar soni 15 nafarga yetdi.

"Haj oshi" o'rniga xayrli tadbirlar o'tkaziladi

Joriy yilgi Haj mavsumida ming nafarga yaqin samarqandliklar muborak ziyorat amallarini ado etib, yurtimizga qaytib keldi.

– Bu yil viloyatimizdan 19 guruhda 931 nafar yurt-doshimiz Haj ziyoratini amalga oshirdi, – deydi viloyat bosh imom xatibi vazifasini bajaruvchi Yoqubjon Mansurov. – Ellikboshilar bilan jami 950 nafar ziyoratchi Arofah, Mino, Masjidi Nabaviy kabi muqaddas makonlarda yurtimiz tinchligi, xalqimiz farovonligini so'rab duolar qildi. Safarimiz davomida Prezident Shavkat Mirziyoyev muftiy Nuriddin Xoliqnazarov bilan telefon orqali bog'lanib, hol so'radi. Bundan barchamiz mamnun bo'ldik. Har bir ziyoratchi safardan qaytgach, ko'p xarjli "Haj oshi" to'ylari o'rniga ehtiyojmandlarga ko'maklashishga, ma'rifat targ'ibotchisi sifatida yoshlarga yo'l ko'rsatishga ahd qildi.

– Xursandligimning cheki

yo'q, – deydi payariqlik Gulsara aya Abduraimova. – Safarda yurganimizda bir kishi kiyimimizga qarab savolga tutdi. Tushunishimcha u "O'zbekistondan-misiz?" deb so'radi. "Ha, albatta!" dedim. Bir-birimizni tarjimonsiz tushunayotgan edik. U birdaniga "Al-Buxariy, Al-Buxariy!", dedi. Ko'zimga yosh keldi. Shundan so'ng tarjimonga muhtoj bo'ldim. Sababi men aynan Imom Buxoriy ziyoratgohi yaqinida yashashimni, bu yerda amalga oshirilayotgan ishlar haqida unga gapirib berishni istadim va buning uddasidan chiqdim. U esa ulug' bobomizning hokini ziyorat qilish uchun O'zbekistonda mehmon bo'lishini aytdi.

To'liq SIDIQOV.

Bizning suhbat

Mamlakatimizda transplantologiya operatsiyalari yo'lga qo'yilganiga ko'p bo'lgani yo'q. Ammo allaqachon "falon pulga buyrak sotaman, jigar sotaman, donor bo'laman" degan e'lonlar ijtimoiy tarmoqlarda tarqala boshladi. Umuman, bugun ushbu operatsiya qanday kechyapti? Toshkentdagi respublika miqyosidagi klinikalar bilan bir qatorda faqatgina Samarqand viloyatida amalga oshirilayotgan ushbu operatsiya natijalari nechog'lik, uning narxi boshqa davlatlarga qaraganda arzonmi yoki qimmat? Shu savollarga javob olish maqsadida viloyat ko'p tarmoqli tibbiyot markazi angioxirurgiya va transplantologiya bo'limi rahbari, tibbiyot fanlari nomzodi Sherari Norqo'ziyev bilan suhbatlashdik.

Buyrak ko'chirish necha pul?

Transplantatsiya bilan bog'liq dolzarb savollarga javoblar

– Qon tomirlari mikroxirurgiya-si sohasidagi 40 yillik faoliyatim davomida ko'plab xorij mamlakatlarida bo'ldim, ularning tajribasini o'rgandim, faoliyatimizni taqqosladim, – deydi Sherari Norqo'ziyev. – O'sha yillardayoq meni bir jihat juda qiynardi, u ham bo'lsa aynan transplantatsiya masalasi. Bu operatsiyaga mamlakatimizda qachon ruxsat berilarkan, odamlar qachon qiynalmay o'z yurtida bu jarayonni amalga oshirarkan, deb o'ylardim. Sababi, xorijda yurtdoshlarimiz o'z hayotini asrab qolish uchun qanchalik mashaqqat chekkanlarini ko'rganman. Bu qiyinchiliklar yashash, davolanishga ketadigan xarajatlar, til bilmaslik,

yaqinlaridan uzoqda bo'lish kabi ko'plab muammolar bilan chambarchas bog'liq edi. Shuning uchun tibbiyotga aloqador katta yig'inlarda albatta, bu masala yuzasidan o'z takliflarimizni bildiridik. Va nihoyat, 2017-yildan bu borada siljish yuzaga keldi, me'yoriy-huquqiy hujjatlar imzolandi. 2020-yilda bir guruh shifokorlar Toshkentga transplantatsiya sohasi bo'yicha o'qishga bordik. Afsuski, kovid sabab o'qishimiz yana bir yilga cho'zildi. Bu operatsiyani amalga oshirish uchun hamma jarayon bir vaqtning o'zida yo'lga qo'yila boshlandi. Ya'ni, vrachlar malakasini oshirish barobarida operatsiya uchun lozim

bo'lgan jihozlar keltirildi, hamshira va boshqa tibbiyot xodimlari ham zarur ko'nikmalarga ega bo'lishdi. Natijada 2021-yilda Samarqand meditsinasi tarixida ilk bor, aynan iyun oyida poytaxtlik shifokorlar ishtirokida buyrak ko'chirib o'tkazish operatsiyasi amalga oshirildi. 2022-yilda transplantologiya bo'yicha Turkiya, Rossiya kabi davlatlarda malaka oshirdik va shu yili samarqandlik bir guruh shifokorlar mustaqil ravishda o'nga yaqin bemorda buyrak ko'chirish amaliyotini muvaffaqiyatli bajardik. O'tgan yil 80 nafar bemor buyragi ko'chirib o'tkazildi.

(Davomi 2-sahifada) >>>

SUBSIDIYA

kimlarga ajratildi?

Prezidentimizning 2024-yil 30-apreldagi “2024 yilda ipoteka kreditlarini ajratish mexanizmlarini takomillashtirish va aholining uy-joy sharoitlarini yaxshilashga oid qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi farmoniga asosan, joriy yilda bozor tamoyillariga asoslangan ipoteka kreditlari bo‘yicha subsidiyalar ajratishning maqsadli ko‘rsatkichlari tasdiqlandi.

Farmon asosida 2024-yil viloyatimizda 11300 xonadondan iborat ko‘p qavatli uy-joy quriladi. Shundan 105 ta uy-joy bo‘yicha 6532 ta xonadon yangi tartib asosida qurilayotgan massivlarda bo‘lsa, 77 ta uy-joyda 4768 ta kvartira “Yangi O‘zbekiston” massivlarida qurilmoqda.

Farmonga ko‘ra, joriy yilda viloyatimizga jami 2760 ta, shundan yangi uy-joylar sotib olish uchun 2260 ta subsidiya ajratilishi va 500 ta yakka tartibdagi uy-joyni rekonstruksiya qilish uchun (kambag‘allikdan chiqarish dasturiga kiritilgan va uy-joy sharoitini yaxshilashga muhtoj bo‘lgan shaxslarga mahalla yettiligi xulosasi asosida) subsidiya ajratilishi belgilangan (subsidiya xabarnomalarining amal qilish muddati 4 oy). Ijobiy xulosa olgan fuqarolar shu 4 oy ichida oladigan uy-joyi bo‘yicha shartnoma taqdim qilmasa yoki belgilangan miqdorda boshlang‘ich badalni to‘lmasa, subsidiyadan foydalanish imkoni to‘xtatiladi.

2024-yil uchun ipoteka kreditlari bo‘yicha subsidiya ajratishga arizalar 15-maydan 1-noyabrgacha qabul qilinadi va bir qarz oluvchiga ajratiladigan ipoteka kreditining eng ko‘p miqdori 330 million so‘mni, boshlang‘ich badalning qat‘iy belgilangan miqdori 30 million so‘mni tashkil etadi. Shu bilan bir qatorda subsidiya asosida ajratilgan ipoteka kreditlari foizlarining 12 foizdan oshgan qismi 5 yil mobaynida qoplab beriladi.

15-maydan Iqtisodiyot va moliya vazirligining

arizalarni qabul qilish bo‘yicha platformasi ishga tushirildi. Tartibga ko‘ra, endilikda har bir tuman va shahar uchun limit belgilanmaydi, limit faqat viloyat uchun belgilanadi. Ijobiy xulosa olgan fuqaro viloyatning o‘zi xohlagan hududidan kvartira olish huquqiga ega bo‘ladi.

Ariza berish jarayonida fuqarolardan asosan dasturiy tizim faoliyati bilan bog‘liq (tizimdagi arizalarning ko‘rib chiqilishi, subsidiya bo‘yicha rad xabarnomalar chiqishi, kvartira topa olmayotganligi, banklar tomonidan aksariyat ipoteka kreditlarining ajratilmayotganligi, yetarli ball to‘plash imkoni bo‘lmayotganligi va hokazolar bo‘yicha) savollar kelib tushmoqda.

Subsidiya asosida ipoteka kreditlarini ajratish

Aslida ehtiyojmand oilalar uchun Samarqand shahridan subsidiya asosida uy-joy ajratish boshlangan bir necha yil oldingi rejaga ko‘ra, shaharni millionli shaharga aylantirish g‘oyasi ham ko‘zlangan edi. Ammo subsidiyaga uy-joy berilgan Samarqand shahrining Qorasuv massividagi ko‘p qavatli uylarning kattagina qismida hamon bo‘sh uylarni ko‘rish mumkin.

Shu o‘rinda bir ma‘lumotni aytib o‘tsak. Prezidentimizning 2022-yil 27-iyundagi “Ommaviy axborot vositalarini qo‘llab-quvvatlash va jurnalistika sohasini rivojlantirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi qarori qabul qilindi. Ushbu qarorga asosan, 2022-yil 1-iyulda viloyat hokimining ham qarori qabul qilindi. Mazkur qaror viloyatda ommaviy axborot vositalarining qonuniy manfaatlarini himoya qilishni kuchaytirish, ular faoliyatini har tomonlama qo‘llab-quvvatlash, kadrlar salohiyati va raqobatbardoshligini yanada oshirish, jurnalistika sohasini rivojlantirishga qaratilgan. Jumladan, qarorning 5-bandiha ehtiyojmand va faol jurnalistlarni ipoteka kreditlari va qonunchilik hujjatlarida belgilangan boshqa shartlar asosida uy-joy bilan ta‘minlashga ko‘maklashish choralari keltirilgan. Ammo oradan ikki yil o‘tdi hamki mazkur bandning ijrosi e‘tibordan chetda qolmoqda.

118 mahallada servis kompaniyasi tashkil etiladi

2021-yildan boshlab yangi qurilayotgan ko‘p qavatli uylarni toza va ozoda saqlash, uylar atrofini obodonlashtirib, ko‘kalamzorlashtirish, bog‘ va gulzorlar yaratish ishlarini xususiy uy-joy mulkdorlari shirkatlari o‘rnida tashkil etilgan boshqaruv servis kompaniyalari amalga oshirib kelmokda. Biroq hamma joyda ham aholi mazkur kompaniyalarning faoliyatidan rozi emas.

Davlatimiz rahbari ham yaqinda mazkur soha mutasaddilari bilan yig‘ilishda bu haqda alohimda to‘xtaldi. Ko‘p qavatli uylar qurilishi va boshqaruvi masalalari, yangi qurilayotgan uylarda kuzatilayotgan kamchiliklar qayd etildi.

Bugungi kunda viloyatimizdagi 2367 ta ko‘p qavatli uyga 41 ta boshqaruv servis kompaniyasi xizmat ko‘rsatib kelmokda. Shuningdek, faoliyati qoniqarli deb topilgan, yashil toifadagi 18 ta shirkat ham saqlab qolingan.

Joylarda ko‘p qavatli uylar qurilishi bilan aholining kundalik muammolari hal bo‘lib qolmaydi, deydi viloyat qurilish va uy-joy kommunal xizmat ko‘rsatish boshqarmasi boshlig‘i o‘rinbosari Bahodir Negmatov. - Uylarni asl holicha saqlash, toza va obodligini ta‘minlash oldimizda turgan muhim vazifa hisoblanadi. Prezidentimiz topshirig‘i bilan endilikda uylar xavfsizligi va infrazuzilma sifati bo‘yicha pudratchilar majburiyati bajarilishi qat‘iy nazoratga olinib, rekonstruksiyaning noqonunviy o‘zgartirish holatlarini erta aniqlash tizimi joriy etiladi.

Shirkatlar o‘rnida ish boshlagan, u ayrim boshqaruv kompaniyalari ularning qarzarlarini ham zimmasiga olishga majbur bo‘lgan edi. Masalalan, Past Darg‘om tumanida 2023-yilda tashkil etilgan «Past Darg‘om kommunalchi» boshqaruv servis kompaniyasi zimmasida banklardan 7 milliard so‘m qarzi bo‘lgan shirkatlar negizida tashkil etilgandi.

Ayrim kompaniyalar esa binosi yo‘qligi sababli ijarada turibdi. Birorta maxsus texnikasi va omborxonasi yo‘q. Hatto chiqindi tashishda muammolarga duch kelmokda.

Shu bilan birga, odamlar uylarni boshqarish sifatidan rozi emas. Ko‘plab boshqaruv kompaniyalari faqat ko‘chalarni supurish va

tozalash, uylarni joriy ta‘mirlash bilan cheklanib qolmoqda.

Boshqaruv kompaniyalari xizmati uchun tariflarning eng kam miqdori belgilandi. Endi boshqaruv va ekspluatatsiya sifati ham shunga yarasha bo‘lishi kerak. Bundan buyon ikki boshqaruv servis kompaniyasi yildan oshmagan ko‘p qavatli uylarda, ya‘ni kafolat muddatida muammo chiqsa, pudratchi bilan birga ularni bartaraf qiladi.

Shuningdek, davlatimiz rahbari taklifiga ko‘ra, endi hovli uylardan iborat har bir mahallada servis kompaniyalari tashkil etiladi. Mazkur kompaniyalar mahalladagi yettilikni sakkizlikka aylantiradi. Ya‘ni ular obodonlashtirish, ko‘cha va ariqlar tozaligi, ko‘chat ekib, parvarishlash bilan shug‘ullanadi. Ular shartnoma asosida kommunal tarmoqlarni ta‘mirlash, chiqindilarni saralash va tashish xizmatlarini ham ko‘rsatadi.

Biz hozirgacha 68 ming nafar aholi istiqomat qilayotgan 118 mahallada xuddi shunday kompaniyalar tashkil etish taklifini berdik, deydi Bahodir Negmatov. - Jumladan, Urgutda 24 ta, Samarqand shahrida 16 ta, Bulung‘ur, Past Darg‘om va Narpay tumanlarida 14 tadan, Kattaqo‘rg‘on shahri va tumanida 4 tadan mahallalarda “Mahalla servis kompaniyalari” tashkil etilishi ko‘zda tutilgan. Servis kompaniyasi tashkil etish uchun mahalladagi tadbirkorlardan tanlab olinadi. Obodonchilik ishlari mahallaning buyurtmasi asosida amalga oshiriladi. Ularga soliqdan imtiyozlar beriladi. Xizmatlarga to‘lov qilish uchun har oyda mahalladan to‘plangan yer va mol-mulk soliqlari hisobidan 20 million so‘mdan mablag‘ ajratiladi. Shuningdek, ular aholiga 20 dan ortiq pullik xizmatlar ko‘rsatadi.

D.O‘TAMURODOV.

Buyrak ko‘chirish necha pul?

Transplantatsiya bilan bog‘liq dolzarb savollarga javoblar

(Davomi. Boshlanishi 1-sahifada).

Bugungi kunda ushbu bemorlarning 50 foizi mehnat faoliyatini davom ettiryapti. E‘tiborga olish kerak jihati shundaki, ushbu operatsiyaga muhtojlar asosan ayni mehnat yoshidagi insonlar hissasiga to‘g‘ri keladi.

- Operatsiyani boshidan o‘tkazgan bemorlarning 50 foizi mehnat faoliyatini davom ettiryapti, dedingiz. Qolganlari-chi, ular ham to‘liq tuzalib ketdimi?

- Albatta, ular ham avvalgidek hayot kechirishyapti. Operatsiyadan keyin kishi o‘zini bir muddat avaylab turishi kerak. Ular shu sabablarga ko‘ra ishlamayapti.

- Ayting-chi, mamlakatimizda ushbu operatsiyaga bemorlar qancha mablag‘ sarflashi kerak?

- Referendum yo‘li bilan qabul qilingan yangi tahrirdagi Konstitutsiyaga ko‘ra, mamlakatimiz ijtimoiy davlat maqomiga ham ega bo‘ldi. Ijtimoiy so‘zi inson salomatligiga ham bevosita bog‘liq. Va ushbu operatsiya yo‘lga qo‘yilganida uning barcha jihatlarini e‘tiborga olingani ham shu maqomga mos keladi.

Yaxshi bilasiz, buyrak ko‘chirib o‘tkazish jarrohlik amaliyoti butun dunyoda qimmat muolajalardan sanaladi. Misol uchun, Hindiston, Turkiyada 30-40 ming dollar, Belarusda 60 ming dollar va boshqa davlatlarda ham o‘rtacha shunday narxlanadi. Endi tasavvur qiling, shu paytgacha aholi xorijga borib, mazkur operatsiyani qildirishga to‘g‘ri kelgan. Mamlakatimizda har bir bemor uchun tibbiy sug‘urta asosida 120 million so‘m miqdoridagi mablag‘ shu operatsiyani amalga oshirayotgan klinikaga ajratiladi. Ya‘ni, bemorlar uchun bu operatsiya bepul.

- Bugun buyrak ko‘chirishga ehtiyojmand bo‘lgan bemorlar soni taxminan bo‘lsa ham ma‘lummi? Umuman, bunga ko‘proq kim muhtoj?

- Dunyo miqyosidagi statistikaga e‘tibor beradigan bo‘lsak, bir million inson orasida 160 nafarida buyrak yetishmovchiligi kasalligi uchrashishi mumkin. Shu o‘rinda aytib o‘tishim kerak, bugun viloyatimizda 500 nafar bemor dasturli gemodializni amalga oshirishadi. Hammamiz yaxshi bilamiz, gemodializ olayotgan bemorning hayot sifati ancha past. Ya‘ni, u doimiy, ma‘lum kunlarda tizimli gemodializ olishi lozim. U hayotiy rejalarini shu bilan o‘lchaydi va shu muolajaga moslashtirish kerak. Ularning umr davomiyligini uzaytirish esa bevosita buyrak ko‘chirib o‘tkazish amaliyoti bilan bog‘liq. Gemodializ olayotgan bemorlar baribir buyrak ko‘chirish amaliyotiga muhtoj bo‘lishadi.

- Buyrak ko‘chirish amaliyoti boshlangandan beri ijtimoiy tarmoqlarda “buyrak, jigarimni sotaman” mazmunidagi xabarlar tarqala boshladi. Ba‘zilari bilan telegram orqali bog‘lanib ko‘rishga harakat qildim, “muhtojlikdan sotmoqchiman, oluvchilar bormikan”, deya narxni falon ming dollar, deb aytdi. Kim donor bo‘la oladi, buning tartib-qoidalarini qanday, shu masalaga ham to‘xtalib o‘tsangiz.

- Vazirlar Mahkamasining tegishli qaroriga ko‘ra, bemorga uning qarindoshlari, ya‘ni to‘rt avlodgacha donor bo‘lishi mumkin. Bular ota-ona, farzand, aka-uka, opa-singil, tog‘a-amaki, jijan va umuman, to‘rt avlod uzoqlikdagi qarindoshlar donor bo‘la oladi. Donorlar bilan shifokorlar videomuloqot olib borib, bemor kasallik tarixi fayliga joylanadi, qolaversa, notariusdan uning shunday qarindoshligi xususida hujjat so‘raladi.

Biz operatsiyani amalga oshirgan bemorlarda hech qanday shubhali donorlar uchramadi. Asosan birinchi avlod, ya‘ni ota-ona, aka-uka donor bo‘lishdi.

- Buyragimni sotaman, deb keluvchilar bo‘lganmi?
- Ha, bunday holatlar bo‘lgan. Ularga qonunchilikni tushuntirib, ogohlantirganmiz.

- Ma‘lumotlarga ko‘ra, vafot etgan kishidan ham ichki organlarini olib, transplantatsiyada qo‘llash mumkin. Insonning bitta buyragini olib, uning salomatligiga katta ziyon yetkazishdan ko‘ra, shu usul yaxshiroq emasmi?

- Bilasiz, xalqimiz biror yaqini vafot etganda uning tanasiga tig‘ tekkiqdirishni istamaydi, buni juda og‘riqli qabul qiladi. Shuning uchun dushmanlikimizda bu usulni qo‘llash deyarli imkonsiz. Donorning salomatligiga ziyon yetkazish, degan fikringiz mutlaqo asossiz. Sababi, donorlarning barchasi bu amaliyotdan so‘ng deyarli ziyon ko‘rmaydi, ilgirigiday faol hayotini davom ettirishi mumkin.

- Kelajakda markazda transplantatsiyani yana qanday usullari qo‘llanishi rejalashtirilmoqda?

- Transplantatsiya bugungi zamonaviy tibbiyotning katta bir yo‘nalishiga aylanib bormoqda. Jigar, yurak, ichak, qo‘yingki, barcha ichki va hatto yaqinda ommaviy axborot vositalarida qo‘l transplantatsiyasi ham amalga oshirilgani haqida xabar berildi. Bu juda katta imkoniyat, aholining salomatligini asrash, yashab qolishida muhim jarayon sanaladi.

Markazimizda ham bunga sharoit yaratilishi davom etyapti. Jigar transplantatsiyasi uchun qo‘shimcha jihozlar lozim bo‘lgani uchun bunga alohida tayyorgarlik ko‘rilyapti va ushbu operatsiyani ham amalga oshirish yo‘lga qo‘yiladi. Qolaversa, shu yil suyak ko‘migidagi o‘zak hujayralarni ko‘chirib o‘tkazish operatsiyasi yo‘lga qo‘yilishi belgilangan.

Bu kabi operatsiyalarni amalga oshirish uchun shogirdlarimni ko‘paytirishga intilyapman. Hozir ularning uch nafari operatsiyalarda ishtirok etish barobarida ilmiy ish qilyapti.

- Mazmunli suhbat uchun rahmat.
Gulruh MO‘MINOVA suhbatlashdi.

Matbuot uyida viloyat transport boshqarmasi tomonidan tashkil etilgan matbuot anjumanida Prezidentimizning “Jamoat transporti tizimini isloh qilish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi qarorida belgilangan vazifalarning bajarilishi hamda aholining jamoat transportiga bo‘lgan talabini qondirish borasida amalga oshirilayotgan ishlar yuzasidan ma‘lumot berildi. So‘nggi ikki yilda “Maroqand trans 777” MChJ, “Dilshod trans servis” MChJ hamda “Tohir R” xususiy korxonalari tomonidan Xitoyda ishlab chiqarilgan 124 ta avtobus keltirilgan, yangi yo‘nalishlarga joylashtirildi.

Brutto-shartnomasi tuzildi aholi bu xizmatdan foydalanyaptimi?

- “Samarqand shahrida jamoat transporti uchun elektrobuslar xarid qilish va ular bilan bog‘liq infratuzilmani yaratish” loyihasini amalga oshirish ishlari turli sabablardan ortga surilib kelinadi, deydi viloyat transport boshqarmasi boshlig‘i Ravshan Tojiyev. - Jamoat transporti uchun 100 ta elektrobus va 50 ta quvvatlash qurilmasi xarid qilish, avtobus saroyi qurilishi kerak edi. Xitoyning “Yutong Bus Co., Ltd kompaniyasi tomonidan 6 ta elektrobus va 3 ta quvvatlash qurilmasi yetkazib berildi. Elektrobuslarni saqlash maqsadida davlat korxonasi tashkil etilgan.

15-raqamli “Temiryo‘l ABB - Kimyo zavodi”, 27-raqamli “Temiryo‘l ABB - Obod maskan mahallasi”, 30-raqamli “Toshkent mahallasi - Obod maskan mahallasi”, 31-raqamli “Sil kasalliklar shifoxonasi - Aziz kafe (M-37 a/y)”, 52-raqamli “Sartepa maskani - Samarqand ABB”, 70-raqamli “Sartepa maskani - O‘rmon xujaligi” va 74-raqamli “Sartepa maskani - Cho‘ponota avtovokzali” shahar avtobus yo‘nalishlarida ishlash huquqini qo‘lga kiritgan “Maroqand trans 777” MChJ bilan brutto-shartnomasi tuzildi.

«Yo‘lovchi tashishini monitoring va nazorat qilish» davlat muassasasi tomonidan yo‘nalish ko‘rsatkichlarini monitoring qilish, bajarilgan ish hajmini aniqlash va yo‘lovchilarga ko‘rsatilayotgan xizmatlarning sifati baholash maqsadida avtomatlashtirilgan “Magnetic North” dasturiy ta‘minot tizimi o‘rnatildi va tarmoqdagi 43 ta yo‘nalish va oraliq bekatlar to‘g‘risidagi ma‘lumotlar kiritildi. Shuningdek, brutto-shartnoma tuzilgan 7 ta yo‘nalishda xizmat ko‘rsatishi lozim bo‘lgan harakat tarkibi, haydovchilari, harakat jadvallari kiritildi. Hozirda ularni “Magnetic North” tizimi orqali kuzatish imkoniyati paydo bo‘ldi.

Tumanlarda aholining jamoat transportiga bo‘lgan ehtiyojini qondirish maqsadida bir qancha yangi yo‘nalish-

lar ham tashkil etildi. Jumladan, Narpay tumanida 346-raqamli, Payariq tumanida 454- va 455-raqamli taksi (mikroavtobus) yo‘nalishlari tashkil etilib, yo‘lovchilarga xizmat ko‘rsatmoqda.

Biroq bugungi kunda harakatlanayotgan avtobuslar azim shahar aholisining jamoat transportiga bo‘lgan talabini qondirmaydi. Shuningdek, Nurobod, Oqdaryo, Toyloq tumanlarida birorta ham yo‘lovchi tashish avtobuslari yo‘nalishlarga qo‘yilmagan.

- Payariq, Ishtixon, Oqdaryo tumanlaridan kelayotgan yo‘lovchilarning Samarqand shahriga kirib kelishi Motrid va Dahbed ko‘chalarida ancha tirbandliklarga sabab bo‘lmoqda, deydi R.Tojiyev. - Mazkur muammolarning oldini olish va yo‘lovchilarga qulaylik yaratish maqsadida Motrid qo‘rg‘onidagi aylanma yo‘l yonida avtoboshbekat qurish uchun “Urgut avto center” MChJ ga 2,5 gektar yer maydoni ajratib berildi. Hozirda loyiha-smeta hujjatlari tayyorlanmoqda. Mazkur avtoshohbekat joriy yil yakunigacha ishga tushiriladi.

Shuningdek, Samarqand halqa avtomobil yo‘lining Qarshi aylanma yo‘li hududida ham yangi zamonaviy avtostansiya loyiha-smeta hujjatlari tayyorlandi. 2,5 gektar yer maydonidagi qurilish ishlari yaqin orada boshlanadi.

Matbuot anjumanida Xitoy davlatidan keltirilishi ko‘zda tutilgan 94 ta elektrobusning 30 foiz to‘lovi amalga oshirilganligi va tez orada yurtimizga olib kelinishi aytiladi.

Dilmurod TO‘XTAYEV.

Viloyat hokimligi huzuridagi geografik obyektlarni nomlash va qayta nomlash masalalari bo'yicha komissiya yig'ilishida Bulung'ur, Ishtixon va Samarqand tumanlaridan tushgan takliflar ko'rib chiqildi.

Viloyat komissiyasi yig'ilishi qaroriga ko'ra, ushbu tumanlardagi nomsiz ko'chalarni (tor va berk) nomlash bo'yicha takliflar tasdiqlandi. Unga ko'ra, Bulung'ur tumanidagi 39 ta, Ishtixon tumanidagi 164 ta va

Uch tumandagi nomsiz ko'chalar nomlandi

Samarqand tumanidagi 57 ta nomsiz ko'chaga ona tilimiz, milliy qadriyatlarimizga mos nomlar berildi.

Shuningdek, tarixiy joy nomlari saqlanib qolindi. Masalan, Ishtixon tumanidagi O'zbekqo'rg'on mahallasida

joylashgan soylikda don ko'p bo'lgani va mo'l hosil olingani sababli qadimdan Donlisoy deb atalgan. Hozirgi kunda ushbu soylikda To'sinsoy suv ombori mavjud. Aholi suv ombori yonidagi soylikka ko'chib o'tgan va Donlisoy nomi saqlanib qolgan. Shu sababli mahalladagi nomsiz ko'cha Donlisoy deb ataldi.

Bundan tashqari, ushbu tumanning Chinortepa mahallasidagi qishloq qadimdan Qalandarxo'ja deb atalgan. Ko'cha nomi ham shu nomda atalgan. Shu bois ushbu mahalladagi ko'cha nomi o'zgarishsiz qoldirildi.

Xurshida ERNAZAROVA.

Har yili iyun oyida ekologiya va atrof-muhitni muhofaza qilish maqsadida o'tkaziladigan qator tadbirlar keng jamoatchilik ongida tabiat muhofazasi, tabiiy resurslarni asrash hamda oqilona foydalanish orqali kelgusi avlodlarga bezavol yetkazish mas'uliyatini anglatishga qaratiladi. Shuningdek, BMT tomonidan jahon miqyosida o'ta dolzarb ekologik muammolarni hal etishga da'vat etiladi.

Atrof-muhit muhofazasi kundalik ishimizga aylanishi kerak

Hozirda yer sharidagi ko'plab ekotizimlarning zaxiralari deyarli tugab, ortga qaytarib bo'lmaydigan salbiy jarayonlarga yuz tutgan, buning ustiga dunyo aholisining o'sib borishi, iqtisodiy rivojlanish kabi omillar mazkur muammoning yanada chigallashishiga olib kelyapti.

Samarqand davlat universitetida ekologik mavzularda turli tanlov va davra suhbatlari o'tkazildi. Talabalar ishtirokidagi "Ekologiya yoshlar nigohida" nomli tadbirda ekologiya va atrof-muhit muhofazasi mavzusida ijodiy tanlov va viktorinalar tashkil etildi.

Samarqand davlat arxitektura va qurilish universitetida O'zbekiston Ekologik partiyasi viloyat partiya tashkiloti tashkil etgan davra suhbatida tashkilot raisi B.Abdullayev partiya dasturiy vazifalari haqida ma'lumot berarkan, dunyoda ekologik muammolar global masalaga aylanaganini ta'kidladi.

"Yashil makon" umummilliy loyihasi doirasida joriy yilda viloyatimiz bo'ylab 12 million tup mevali, manzarali va butasimon gul va daraxt ko'chatlari ekildi. Viloyat Ekologiya, atrof-muhitni muhofaza qilish va iqlim o'zgarishi boshqarmasi tomonidan ekiladigan ko'chatlar hududi, tuproq va iqlim sharoiti, sug'orish tizimiga e'tibor qaratilgan holda ekilishi ta'minlandi.

Biroq hamma hududlarda ham bunga e'tibor qaratilayotgani yo'q. Jumladan, Narpay tumanidagi 31-son maktabgacha ta'lim tashkilotida o'tkazilgan jamoatchilik monitoringida muassasa hududiga ekilgan 55 tup mevali va manzarali daraxt ko'chatlarining ayrimlari suvsizlikdan qurish holatida ekanligi ma'lum bo'ldi. Mutaxassislar muassasa ma'muriyatiga ko'chatlarni qay tartibda sug'orish zarurligi yuzasidan tavsiyalar berdi.

Gulmira KELDIYOROVA,
Samarqand davlat universiteti dotsenti.

Yuridik texnikum negizida akademik litsey ochildi

Respublika Prezidentining 2024-yil 24-maydagi "Ma'muriy islohotlar doirasida adliya organlari va muassasalarining mas'uliyatini yanada oshirish hamda ixcham boshqaruv tizimini shakllantirish to'g'risida"gi farmoniga muvofiq, Samarqand yuridik texnikumi negizida Toshkent davlat yuridik universiteti huzuridagi akademik litsey tashkil etildi.

2024-2025-o'quv yili uchun ushbu akademik litseyga qabul parametrlari tasdiqlandi. Shunga ko'ra, joriy yilning 20-iyun sanasidan akademik litseyga 2024-2025 o'quv yili uchun umumta'lim maktablarining 9-sinf bitiruvchilari tomonidan <https://litsey.uzbmb.uz> portali orqali hujjatlarni onlayn topshirish jarayoni boshlandi.

Qabul jarayonlari joriy yilning 10-iyul (shu kuni ham) kuniga qadar davom etadi.

Akademik litseyga kirish imtihonlari ikki bosqichda amalga oshiriladi. Birinchi bosqichda abituriyent huquq bo'yicha 20 ta, chet tili bo'yicha 20 ta test savoliga javob beradi. Ikkinchi bosqichda abituriyentga "IQ"

(mantiqiy fikrlash darajasini aniqlash) bo'yicha 20 ta test savoli beriladi. Yuqori ball to'plagan abituriyentlarning 156 nafari o'qishga qabul qilinadi. Bitiruvchilar yurisprudensiya yo'nalishidagi oliy ta'lim muassasalariga test sinovlarisiz suhbat asosida kirish imkoniyatini qo'lga kiritadi. Shuningdek, akademik litsey talabalari huquqiy tanlovlar va fan olimpiadalarida ishtirok etish, malakali dars jarayonida qatnashish, xorijiy tillarni chuqurroq o'rganish kabi imkoniyatlarga ham ega bo'ladi.

Akademik litseyda o'qish muddati 2 yil. O'qish o'zbek va rus tillarida olib boriladi.

Kam ta'minlangan oila farzandlariga chet tili o'rgatildi

Samarqand davlat chet tillar institutida maktab, litsey va kollej o'quvchilarining ingliz tili bo'yicha bilim va ko'nikmalarini rivojlantirish yuzasidan amalga oshirilgan "English Assess Microscholarship Program" loyihasi yakuni va mazkur loyiha bitiruvchilarini taqdirlash marosimi bo'lib o'tdi.

Samarqand shahridagi kam ta'minlangan va ijtimoiy ko'makka muhtoj oilalarning 33 nafar farzandining ingliz tili bo'yicha bilim va ko'nikmalarini rivojlantirish maqsadida 2022-yilning dekabr oyida institut qoshida Amerika Qo'shma Shtatlarining O'zbekistondagi elchixonasi va Xalqaro ta'lim bo'yicha "English Access Microscholarship Program" loyihasi asosida qo'shimcha o'quv mashg'ulotlari tashkil etilgan.

- Xalqaro ta'lim bo'yicha Amerika kengashining asosiy maqsadi ingliz tilini bilishga qiziquvchi o'quvchi yoshlarga bu tilni chuqur o'rganishlariga yordam berishdan iborat, - deydi Xalqaro ta'lim bo'yicha Amerika kengashining O'zbekistondagi direktori William Shane O'roark. - O'zbeklar aytganidek, "Til bilgan, el biladi". Hozirgi globallashuv davrida yoshlar o'z ona tilidan boshqa xorijiy tillarni ham bilib qo'ysa, foydadan xoli bo'lmaydi.

Tadbirda loyiha bitiruvchilariga sertifikatlar topshirildi.

Zebiniso HAMROYEVA,
Samarqand davlat chet tillari instituti o'qituvchisi.

Xalq deputatlari viloyat Kengashi huzuridagi nodavlat notijorat tashkilotlarini va fuqarolik jamiyatining boshqa institutlarini qo'llab-quvvatlash jamoat fondi

"Jamiyat va oilada sog'lom ijtimoiy – ma'naviy hamda tibbiy, ekologik muhitni ta'minlashda NNTlari va fuqarolik jamiyati institutlarining faolligini oshirish" mavzusida davlat grantlarini ajratish uchun 3–tanlovni

E' L O N Q I L A D I

Tanlovga nodavlat notijorat tashkilotlari, ommaviy axborot vositalari va fuqarolik jamiyati boshqa institutlarining quyidagi maqsadlarni nazarda tutuvchi ijtimoiy ahamiyatga molik loyihalari qabul qilinadi:

- yoshlarda, ayniqsa uyushmagan, tarbiyasi og'ir bo'lgan yoshlarda g'oyaviy va axborot xurujlariga qarshi mafkuraviy immunitetni kuchaytirish, bandligini ta'minlash, ularning jamiyatdagi moslashuviga ko'maklashish;

- o'sib kelayotgan avlodni ma'naviy yetuk qilib tarbiyalash hamda bandligini taminlash, sportga keng jalb qilish, ularning intellektual va madaniy rivojlanishi uchun zarur shart-sharoit yaratish.
- sog'lom farzandlar dunyoga kelishining muhim omili sifatida aholining reproduktiv salomatligini mustahkamlashga, bolalarning tug'ma kasalliklar va nuqsonlar bilan dunyoga kelishining oldini olish va profilaktikasiga bag'ishlangan materiallar tayyorlash, aholi o'rtasida targ'ib etish, oila qurish yoshidagi yigit va qizlarning ma'naviy-ruhiy jihatdan tayyorlashga, oilaning muqaddasligi va jamiyatning asosiy bo'g'ini ekanligini ularning ongiga singdirishga ko'maklashish;
- viloyatda turizm sohasida yangi yo'nalishlarni targ'ib qilish, aholini ichki turizmga jalb etish orqali milliy qadriyatlarni asrab-avaylash, turizm sohasida faoliyat olib boruvchi mutaxassislarning tajribasini oshirishda yoshlarning ishtirokini kengaytirishga ko'maklashish;
- ekologik vaziyatni barqarorlashtirishga qaratilgan "Yashil makon" umummilliy loyihasiga NNT va fuqarolik jamiyati institutlarini jalb qilish;
- sog'lom turmush tarzini keng tatbiq etish va ommaviy sportni yanada rivojlantirish sohasida ijtimoiy sheriklik hamda jamoatchilik nazoratini yuksaltirish.

Davlat granti ajratish uchun quyidagi hujjatlar taqdim etiladi:

1. Tashkilot rahbari tomonidan imzolangan va muhr bilan tasdiqlangan kuzatuv xati;
2. Viloyat Kengashi huzurida-

gi jamoat fondining https://t.me/samarqand_jamoat_fondi kanalida joylashtirilgan shaklda to'ldirilgan davlat granti loyihasi uchun ariza;

3. Oxirgi o'zgartish va qo'shimchalar bilan davlat ro'yxatidan o'tgan Nodavlat notijorat tashkilotlar va fuqarolik jamiyati boshqa institutlarining Ustavi (Nizomi) nusxasi;
4. Tashkilotning davlat ro'yxatidan o'tganligi to'g'risidagi guvohnoma nusxasi;
5. Agar loyihani amalga oshirish litsenziyalanadigan faoliyatni talab qilsa, litsenziyaning nusxasi;
6. Manfaatdor davlat va jamoat tashkilotlarining tavsiya hamda qo'llab-quvvatlash xatlari.

Bitta loyiha uchun ajratiladigan grant miqdori – 60 million so'mgacha.

Hujjatlar **2024-yil 8-iyuldan 10-avgustgacha har kuni (dam olish va bayram kunlaridan tashqari) soat 9:00 dan 18:00 gacha** qabul qilinadi.

Tanlov bo'yicha hujjatlar muhrlangan konvertida (A4 format): 140107, Samarqand shahri Spit-amen shoh ko'chasi, 159 "a"-uy manziliga "Nodavlat notijorat tashkilotlari va Do'stlik uyi" binosi (110-xona), "Xalq deputatlari Samarqand viloyat Kengashi huzuridagi Nodavlat notijorat tashkilotlari va fuqarolik jamiyatining boshqa institutlarini qo'llab-quvvatlash jamoat fondiga" deb ko'rsatilgan holda yuborilishi shart.

Ma'lumot telefonlar:
(55) 701-35-95,
(93) 341 -13-31

REKLAMA, E'OLONLAR, BILDIRISHLAR / Gazetamiz haftada uch marta - seshanba, payshanba va shanba kunlari chop etiladi / Gazetada chop etilayotgan reklama va e'lonlar tezkor, samarali va hamyonbop / MUHOJAAT UCHUN TELEFON: 66-233-91-56

DA'VOLAR BO'LSA...

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Aliyeva Lola Zoirovna notarial idorasida marhum Nematov Begzod Raxmonovichga (2020-yil 6-noyabrda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Aliyeva Lola Zoirovna notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Amir Temur ko'chasi, 158-uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Narzullayeva Lola Shukurullayevna notarial idorasida marhum Radjabov Anvarga (2020-yil 27-martda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Narzullayeva Lola Shukurullayevna notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Nodirabegim ko'chasi, 5/1-uy.

Toyloq tumanida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Hasanov Aloviddin

G'iyosiddin o'g'li notarial idorasida marhum Ziyoyev Sirojiddin Giyosovichga (2023-yil 6-noyabrda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Hasanov Aloviddin G'iyosiddin o'g'li notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Toyloq tumani Toyloq shaharchasi.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Qo'shatov Akbar Rustamovich notarial idorasida marhum Achilov Ashirkul Muminovichga (2022-yil 14-martda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Qo'shatov Akbar Rustamovich notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Buyuk Ipak yo'li ko'chasi, 67-"J" uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Bobomurodov Pirmamat Isomiddinovich notarial idorasida marhum Kenjayeva Maxbuba Umedkulovna (2022-yil 11-martda vafot

etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Bobomurodov Pirmamat Isomiddinovich notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Beruniy ko'chasi, 12-uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Aliyeva Lola Zoirovna notarial idorasida marhum Babina Svetlana Sergeyevnaga (2022-yil 26-yanvarda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Aliyeva Lola Zoirovna notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Amir Temur ko'chasi, 158-uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Norqulov Kamoljon Toshboltayevich notarial idorasida marhum Isomov Aslam Isomovichga (2021-yil 30-iyulda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Norqulov

Kamoljon Toshboltayevich notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Rudakiy ko'chasi, 126-uy, 4-xona.

Payariq tumanida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Ortiqboyev Aziz Azamatovich notarial idorasida marhum Xusanov Nasirga (2017-yil 20-iyulda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilgan. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Ortiqboyev Aziz Azamatovich notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Payariq tumani Chelak shaharchasi, Istiqlol ko'chasi, 73-uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Tursunov Suhrob Berdiqulovich notarial idorasida marhum Aliyeva Zuxroga (2021-yil 2-yanvarda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Tursunov Suhrob Berdiqulovich notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Beruniy ko'chasi, 200-uy, 3-xona.

Payariq tumanida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Toshtemirov Alisher Po'latovich notarial idorasida marhum Mirzayev Shavki Sirliyevichga (2018-yil 8-dekabrda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilgan. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Toshtemirov Alisher Po'latovich notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Payariq tumani Chelak shaharchasi, Obod ko'chasi, 35-uy, 3-xona.

BEKOR QILINADI

Samarqand tumanidagi "CENTRAL GREEN CARD" mas'uliyati cheklangan jamiyatining (STIR: 306646211) dumaloq muhri va burchak tamg'asi yo'qolganligi sababli bekor qilinadi.

O'zbekiston tadbirkorlik, biznes va xizmat ko'rsatish sohalari xodimlari kasaba uyushmasi Samarqand viloyati birlashgan qo'mitasi jamoasi qo'mita raisi Bobur Aliyevga otasi

Mamat ALIYEVning vafoti munosabati bilan taziya izhor etadi.

O'rta asrlar yozma manbalarida keltirilishicha, Arbinjon yoki Rabinjonning o'rni Narpay tumani-dagi Toshko'prik mahallasida joylashgan yirik shahar xarobalaridan biri Rabinjon arxeologik yodgorligidir. Rabinjon – Xurosonga boradigan katta yo'l (Samarqand va Buxoroni bog'lovchi "Buyuk ipak yo'li" tarmog'i) ustida joylashgan Markaziy Sug'dning yirik shaharlaridan biri. Shaharning umumiy maydoni 100 gektar bo'lib, ark, shahriston va rabot qismlaridan tashkil topgan.

RABINJON dan qoraxoniylar davriga tegishli to'rtta xona topildi

2023-yilda Yahyo G'ulomov nomidagi Samarqand arxeologiya instituti olimlari tomonidan Rabinjon yodgorligining shahriston qismida olib borilgan qazishma ishlari davomida qoraxoniylar davriga oid, ya'ni XI-XII asrlarga tegishli turarjoy o'rni va xumdon topilgan edi. Ayni paytda yodgorlikning ushbu qismida qazishma ishlari yakunlandi va qoraxoniylar davriga tegishli to'rtta xona aniqlandi.

Dastlab 1970-1973-yillarda yodgorlikning ark va shahriston qismlarida planografik va stratigrafik qazishma ishlari amalga oshirilgan, - deydi Samarqand arxeologiya instituti yetakchi ilmiy xodimi, tarix fanlari nomzodi Amriddin Berdimurodov. - Keyinchalik yodgorlik arkida olib borilgan arxeologik qazishmalarining ilmiy tahliliga ko'ra, Rabinjon milodiy IV asrdan shakllangani, IX asrning oxiri XII asr o'rtalarida shahar yanada kengaygani aniqlandi. O'tgan yil yodgorlikning shahriston qismida olib borilgan qazishma ishlari davomida XI-XII asrlarga oid turarjoy o'rni va o'sha davrdagi kulolchilik namunalari-niing dastlabki qoldiqlarini aniqlagan edik. Bu yil qazishma ishlarini yakunlab, to'rtta turarjoy xonasini ochdik, ularning tarixi o'rganildi, tangalar, zargarlik, kulolchilikka oid turli sopol buyumlar topilib, qoraxoniylar davriga, ya'ni XI-XII asrlarga oid deb davrlashtirildi.

Rabinjon yodgorligida olib borilgan arxeologik qazishmalar natijasida xonalarning qurilishida asosan xom g'isht va paxsadan foydalanilgani hamda shahar ishlab chiqarish bilan bog'liq bo'lgan hunarmandchilik maskaniga aylangani aniqlangan.

Xonalar to'g'ri to'rtburchak shaklda paxsa devor va xom g'ishtdan O'rta Osiyo xonalariga xos tarzda qurilgan, - deydi tarix fanlari bo'yicha falsafa doktori Alisher Sandiboyev. - Umuman, xonalarning xom g'isht va paxsadan qurilishiga sabab, o'sha davr arxitekturasida ulardan keng foydalanilgan. Shuningdek, ushbu hududda yashovchilar uchun arzon xomashyo salnagan va xonalar qish kunlarida issiq, yozda salqin bo'lgan. Yozma manbalar va arxeologik tadqiqotlarning

ilmiy tahliliga ko'ra, Rabinjon-da kulolchilik, hunarmandchilik, savdo-sotiq va ilk o'rta asrlarda shaharsozlik rivojlangan va XI-XII asrlarda shahar yanada kengaygan. Ammo 1158-yilda xorazmshoh El Arslon tomonidan bu shahar butunlay vayron qilingan.

Joriy yil Rabinjon yodgorligining shahriston qismida 15x16 kenlikdagi qazishma ishlarini olib bordik, - deydi institut ilmiy xodimi Navro'z Alimov. - Qoraxoniylar davriga tegishli ushbu yodgorlik boshqa obyektlardan farqli ravishda juda yaxshi saqlanib qolgan. O'sha davrda bitta oila yashagan bu joyda to'rtta xona uchun yagona kirish eshigi va xonalarga olib boruvchi yo'lak mavjud. Xonalar eni 1 metr bo'lgan yo'lak orqali bir-biriga bog'langan. Asosiy kirish eshigi shimol tomonida joylashgan bo'lib, eni 90 santimetrdan iborat. Ushbu eshikda yog'ochdan qilingan eshik kesakisining o'rni saqlanib qolgan. Xona devorlari paxsa va xom g'isht yordamida ko'tarilgan bo'lib, balandligi 1-2 metrni tashkil qiladi. Xom g'ishtlar o'lchami 35x18x7-8 santimetrga teng bo'lsa, devorlar qianligi 90 santimetrdan 3,5 metrgacha yetadi.

Xonadon eshigidan kirganda o'choq va uning yonida tandir joylashganidan bilish mumkinki, bu yerdan oshxona sifatida foydalanilgan (tarhi 4,26x4,9 metr). Ikkinchi xona to'rida mehmonxona (tarhi 5,5x3,5 metr) bo'lib, kirish qismining g'arb tomonida tokcha joylashgan. Undan ma'lum bir narsalarni qo'yishda foydalanilgan va g'arb tomonida joylashgani uchun Ka'bani ham eslatib turishi taxmin qilinadi. Shuningdek, ushbu xonadagi o'choq qoldiqlari mehmonxonani isitishda foydalanilganidan darak beradi. Uchinchi xonadan yotoqxona (tarhi 4,1x3,6 metr) sifatida foydalanilgan. Devorlari xom g'ishtdan ko'tarilib, qalin loysuvoq qilingan. Yotoqxonadan keyin yo'lak orqali janub tomonidagi to'rtinchi - xo'jalik va yordamchi xonaga o'tiladi. Boshqa xonalarga qaraganda kichikroq bu xona (tarhi 2,5x3,5) ichkarisida oziq-ovqat mahsulotlari va boshqa narsalarni saqlash uchun ikkita o'ra mavjud.

Fazliddin RO'ZIBOYEV,
"Zarafshon" muxbiri.

Ashratxona muzeylashtirilsa...

Keyingi yillarda muzeylar va madaniy meros obidalariga e'tibor oshdi. Ularni boshqarish, metodik qo'llab-quvvatlash uchun madaniy meros agentligi tuzildi. Madaniyat va san'atni rivojlantirish jamg'armasi tashkil etilib, muzeylarni texnologik yangilash ishlari boshlandi. Ammo tizimda hal etilmayotgan muammolar ham bor.

Ulardan biri qadimiy obidalarni saqlab qolish muammosidir. Madaniy meros obidalarini saqlab qolishning jahonda tan olingan eng samarali usuli muzeylashtirishdir. Ya'ni, yo'qolib borayotgan obida va unga tegishli barcha eksponat va detallarni jamlab, o'z holicha saqlashdir. Masalan, XII-XVII asrlarda fransuz qirollarining qarorgohi bo'lgan Luvr muzeyga aylantirilgan. Dunyoning mashhur muzeylaridan Londondagi Britaniya, Sankt-Peterburgdagi Ermitaj, Berlindagi muzeylar oroli, Rimdagi Kolizey kabi muzeylar ham qadim obidalar o'rnida tashkil etilgan.

Ayni paytda Samarqandda bir necha madaniy meros obidalari muzeylashtirilmasdan qolmoqda. Masalan, Sulton Xovand Beka maqbarasi (Ashratxona) haqida ham shunday deyish mumkin. Sulton Xovand Beka maqbarasi azaldan sayyohlar, olimlar va tadqiqotchilar e'tiborini tortib kelgan. Ayni paytda maqbaraning tom qismi yopilgan, ya'ni maqbara qisman konservatsiya qilingan. Ammo bu maqbaraning

muzeylashtirilganligini anglatmaydi. Sodda qilib aytganda, rosmana muzeyda sayyohlar uchun qanday qulayliklar va xizmatlar mavjud bo'lsa, ushbu maqbarada ham shunday sharoitlarni yaratish zarur.

Maqbara me'moriy yechimlari nuqtai nazaridan, nafaqat O'zbekiston hududida, balki Markaziy Osiyoda ham yagona inshoot bo'lib, maqbarani muzeylashtirish nafaqat uni saqlab qolishda, balki Samarqandga sayyohlar tashrifini oshirishda ham muhim ahamiyat kasb etadi. Prezidentimizning 2022-yil 27-maydagi "Muzeylarda xizmatlar sohasini rivojlantirishga doir chora-tadbirlar" haqidagi qarorida arxeologik obyektlarni saqlab qolish va sayyohlarni jalb qilish uchun ularni muzeylashtirish belgilangan. Unga ko'ra, 2026-yilgacha mamlakatimizda jami 18 ta arxeologik obekt muzeylashtirilishi belgilangan. Samarqand viloyatida Afrosiyob (Samarqand shahri) va Sherozqal'a (Bulung'ur tumani) arxeologik obyektlari muzeylashtirilishi ko'zda tutilgan.

Aytish joizki, yurtimizdagi aksariyat muzeylarda ko'rgazmalar, eksponatlarni joylashtirishda yosh toifasi hisobga olinmagan. Yoshlar va kattalar uchun "burchak"lar ham tashkil etilmagan. Bu jarayon asosan kadrlar bilan bog'liq. Shuningdek, joy muammosi ham bor. Chunki O'zbekistondagi aksariyat muzeylar moslashtirilgan binolarda qolmoqda. Yurtimizdagi sanoqli muzeylarda bolalar burchagi tashkil etilgan. Masalan, Toshkent shahridagi O'zbekiston tarixi davlat muzeyida bolalar burchagi tashkil

etilib, unda bolalar loydan o'zlari yoqtirgan muzey eksponatlarini yasashi mumkin.

Rivojlangan davlatlarda bolalar muzeylari faoliyat ko'rsatadi yoki bolalarni muzeylarga jalb qilishning zamonaviy texnologiyalari ishlab chiqilgan. Masalan, Xitoyda muzeyga kelgan bolalar ekskursiya tugaganidan keyin sinfdoshlari bilan muzey hovlisiga to'shanchilar to'shab, ochiq havoda ovqatlanishadi. Muzeyga kelish ular uchun bayramdek ekanligi yuzlaridan sezilib turadi.

Mahmudxon YUNUSOV,
tarix fanlari bo'yicha falsafa doktori.

Etnografiya muzeyi tashkil etilishi kerak

mamlakatlarda etnografiya yoki etnografik-o'lkashunoslik muzeylari paydo bo'ldi.

O'zbekistonda alohida etnografik muzeylar mavjud bo'lmasa-da etnografik kolleksiyalar deyarli barcha muzeylarda uchraydi. Ular vositasida jahon andozalariga mos etnomuzeylar tashkil etishda O'zbekistondagi eng katta etnografik kolleksiyalarga ega bo'lgan Samarqand davlat muzey-qo'riqxonasida etnografik kolleksiyalarni to'plash, o'rganish va tadqiq etish mumkin.

Keyingi yillarda mamlakatimiz muzey ishi sohasida amalga oshirilayotgan islohotlar alohida tadqiqotlar olib borish, muzeylar-

ga yangicha munosabatda bo'lish imkoniyatini yaratdi.

Jumladan, Samarqand shahrida o'ziga xos shaharsozlik an'analari rivojlanib, Siyob hamda Obi Rahmat ariqlarining atrofi tozalandi, obodonlashtirish va ko'kalamzorlashtirish ishlari amalga oshirildi. Shahar markazini Qorasuv mavzesi bilan bir-lashtirish uchun ikkita zamonaviy ko'prik qurish ishlari boshlab yuborildi. Shu yo'nalishdagi Amir Temur va Gagarin ko'chalarida olib borilayotgan keng miqyosli ta'mirlash ishlari, Qorasuv mavzesiga o'tuvchi yirik osma ko'priknin barpo etish rejalashtirilgani tahsinga sazovor.

Shunday bunyodkorlik ishlari jarayonida Samarqand shahrida etnografiya muzeyi, etnografiya mahallasini tashkil etish imkoniyati bor. Masalan, Qorasuv mavzesiga tutashdigan osma ko'prik atrofiga va unga tutash Siyob arig'ining vokzalorti hududida etnografiya mahallasini tashkil etish mumkin.

Bu esa yosh avlodga tariximizga hurmat-e'tiborning oshishiga, Samarqandning dovrug'i yuksalishiga xizmat qilishi, shubhasiz.

Sobir QO'CHQOROV,
O'zbekiston-Finlandiya
pedagogika instituti tarix fani
o'qituvchisi.

Kalta yubka mumkin emas...

Aholisining katta qismi musulmon bo'lgan davlatlarda safarda bo'lganlar biladiki, diniy mavqedagi har bir obekt, masjid oldida «bizning dinimizni hurmat qilgan holda kiyining» mazmunidagi e'lon yozilgan bo'ladi. Bizda ham shunday e'lonlar paydo bo'lganini ko'rib, quvongan edim. Chunki Qur'on oyatlari tushirilgan obidalar, masjidlar (ular masjid sifatida faoliyat yuritishi yoki yo'qligidan qat'i nazar) oldida ba'zi bir sayyohlarning yarim yalang'och kiyinishi odobdan emas, dinimizga hurmatsizlik deb bilaman.

Ammo yaqinda ijtimoiy tarmoqlarda bir ekskursiya yetakchisi bo'lgan hamkasbimiz e'tirozidan keyin Tillakori madrasasi masjidi oldidagi shunday eslatma butkul olib tashlandi va ahyon-ahyonda u yerda ayrim yarim yalang'och sayyohlarga yana ko'zingiz tushishi mumkin.

majmuasi rahbariyati e'lonlarni batamom ko'zdan pana qildi. Aslida ular bu tartibni bekor qilish o'rniga, ansambl xodimlariga sayyohlar-ga xushmuomalada bo'lib, yumshoq ohangda murojaat qilishni o'rgatsa yaxshiroq bo'lardi. Zero, katta ehtimol bilan xodimlarning qo'pol muomalasi e'tirozga sabab bo'lgan bo'lishi mumkin. O'zim ham yelkalari, boshi ochiq bo'la turib, turistlarga do'qlab sharf tiqishtirgan xodimlarni ko'rganman. O'zlari rioya qilma-gan tartibni boshqalardan talab qilish albatta, e'tirozga sabab bo'lishi tabiiy. Yana bir gapni ta'kidlab o'tishim kerak, men «tarixiy obyektlar-ga tashrif buyurayotgan har bir sayyoh burqa va paranji kiyishi kerak», degan fikrdan yiro-qman. Shunchaki, me'yorni bilib, o'ta kalta va ochiq kiyingan sayyohlarni xushmuomalalik bi-lan obektni tark etgunga qadar siporoq kiyi-nishga da'vat etish kerak, degan fikrdaman. Sohadagi to'qqiz yillik faoliyatim tajribasidan kelib chiqib ishonch bilan ayta olamanki, muloyimlik va ochiq chehra bilan to'g'ri tushuntirilsa, hech qaysi sayyoh oyoq tirab, yo'q demaydi. Misol uchun, Shohi Zinda ziyoratgohida bu juda yaxshi yo'lga qo'yilgan. Xodimlar har doim jilmayib, xushmuomalalik bilan ziyorat odobi haqi-

da eslatganlaridan keyin sayyohlar mamnuniyat bilan u yerdagi ilgichlarda tayyorlab qo'yilgan ro'mol yoki fartukni taqib olishadi.

Endi tanganing ikkinchi tomoniga nazar tash-lasak. Shu yili 20-iyun kuni Amir Temur maq-barasida ekskursiya o'tkazish uchun amerikalik sayyohlar bilan u yerga bordik. Kassada to'lov qilganimizdan so'ng ichkariga kirayotganimiz-da mehmonlardan biri yubkasi kaltaligi uchun to'xtatildi. Ammo 30-40 daqiqaga beriladigan fartukning «ijara puli» borligi sayyohlarda noro-zilik uyg'otdi. Ular menga gap o'n ming so'mda emasligi, bu «prinsep ishi» ekanligini aytib shikoyat qilardi. Darhol «Samarqand» davlat muzey-qo'riqxonasiga qo'ng'iroq qildim (Amir Temur maqbarasi muzey-qo'riqxona tarkibiga kiradi). Marketing bo'limi rahbarining aytishi-cha, muzey-qo'riqxona rahbariyatining bunday yangicha «ijara puli»dan xabari yo'q ekan. Kelib chiqadiki, maqbara ma'muriyati rahbariyat rux-satisiz, o'zboshimchalik bilan noqonuniy daro-mad undiryapti. Amir Temur maqbarasi ma'muriyatiga yuzlanib, sayyohlar bunday to'lovni amalga oshirmoqchi emasligi, bu to'lov turi preyskurantda mavjud emasligi, xarid chekisz to'lov noqonuniy hisoblanishi, bundan tashqari, rahbariyatining bunday to'lov turidan xabari yo'qligini aytсам ham afsuski, o'rtda tushun-movchilik barham topmadi.

Sayyohlar baribir to'lovdan bosh tortishdi. Xullas, bu bahsli masalada viloyatimiz turizm sohasi va ziyoratgohlar mutasaddilari fikrla-shib olishlari hamda sayyohlarga noqulaylik tug'dirmaydigan bir qarorga kelishlari lozim.

Botir TEMIROV,
gid-tarjimon.

MUASSIS: Samarqand viloyati hokimligi

Bosh muharrir: Farmon TOSHEV

Gazeta O'zbekiston matbuot va axborot agentligining Samarqand viloyat boshqarmasida 2012-yil 30-martda 09-01 raqam bilan ro'yxatga olingan. Nashr 100. Indeks 438. 11 669 nusxada chop etildi. Buyurtma 353. Hajmi 2 bosma taqob, bichimi A-2

Gazeta haftaning seshanba, payshanba va shanba kunlari chiqadi.

QABULXONA: (66) 233-91-51, **REKLAMA VA E'LOMLAR:** (66) 233-91-56

BO'LIMLAR: (66) 233-91-57, 233-91-58, 233-91-59, 233-91-61

MANZILIMIZ: 140100, Samarqand shahri, Ulug' Tursunov ko'chasi, 80-uy, Matbuot uyi.

Gazeta «Zarafshon» tahririyatining kompyuter bo'limida sahifalandi.

«Noshir lux» MCHJ bosmaxonasida chop etildi. **Korxona manzili:** Samarqand shahri, Spitamen ko'chasi, 270-uy.

Bosishga topshirish vaqti: soat 18:30 da. Bosishga topshirildi: soat 19:00

Navbatchi muharrir:

G'.HASANOV.

Navbatchi:

Y.MARQAYEV.

Sahifalovchi:

B.ABDULLAYEV.

Saytimizga o'tish uchun QR-kodni telefoningiz orqali skaner qiling

ISSN-201667X

Sotuvda narxi kelishilgan holda